

Halogenidy, oxidy

Halogenidy

- sloučeniny halových prvků

sůl kamenná (halit, NaCl) – odpařováním z mořské vody, těžba ze zálivů
- bílá až šedá, krystalizovaná, váže na sebe vodu (vlhne)
- potravinářství, chemický průmysl

fluorit (kazivec, CaF₂) – mnoho barev, poměrně měkký, dobrá štěpnost, některé
luminiskují (světélkují)
- průhledné se brousí na drahokamy

SP – Krystalizace NaCl

Referát – Solné jeskyně

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Halogenidy, oxidy

Oxidy

- sloučeniny prvků s oxidem v různém poměru
- drahokamy, významné průmyslové suroviny (např. železné rudy)
 - magnetit (Fe_3O_4) – magnetický (cestovatelé a mořeplavci jako kompas)
 - hematit (krevel, Fe_2O_3) – jedna z nejdůležitějších železných rud, šedý až červený, polokovový lesk
 - zvětráváním vzniká limonit
- korund (Al_2O_3) – velmi tvrdý
 - polodrahokamové odrůdy – rubín (červený), safír (modrý)
 - zrnitý agregát (smirek), drtí se a vyrábí se brusivo
 - vyrábí se i synteticky
- křemen (SiO_2) – nejčastější minerál, doprovází (Au, rudné minerály), odolný proti zvětrávání
 - je součástí žuly, ryolitu, pískovce, křemene, svoru aj.
 - barevné odrůdy – růženín, záhněda, ametyst (fialový), citrín, křišťál
 - na výrobu skla
- chalcedon (SiO_2) – stejné vlastnosti jako křemen, ale netvoří krystalky
 - nejčastější modrošedý, odrůdy – kašolong (bílý), jaspis (různé barvy)
- pazourek – černý, ve vápencích
- rohovec – hnědý
- achát – střídáním vrstev chalcedonu a křemene, v Podkrkonoší
- opál ($\text{SiO}_2 \times n\text{H}_2\text{O}$) – amorfni (nekrystalizuje), různé odstíny
 - drahokamové odrůdy – opál drahý (barvoměnný), opál ohnivý (oranžový), opál (černý)
- uranit (smolnec, UO_2) – smolný lesk (název)
 - u Jáchymova – z něj další prvky Ra, Po
 - vojenské, energetické účely
- limonit ($\text{Fe}_2\text{O}_3 \times n\text{H}_2\text{O}$) – velmi rozšířený, je amorfni, žlutohnědý až černý
- bauxit ($\text{Al}_2\text{O}_3 \times n\text{H}_2\text{O}$) – na výrobu Al, Maďarsko

SP – Druhy křemene, využití

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVYOP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

zdroj: texty – SPN, Přírodopis 4, Mineralogie a geologie, pro 9. ročník ZŠ, 1998
Fraus 9, učebnice pro ZŠ a víceletá gymnázia, 2006
Fraus 9, pracovní sešit s přílohou Přehled učiva pro ZŠ a víceletá gymnázia, 2006
Prodos, Přírodopis 9, pracovní sešit, 2004
obrázky – SPN, Přírodopis 1, Mineralogie a geologie, pro 9. ročník ZŠ, 1998
Fraus 9, učebnice pro ZŠ a víceletá gymnázia, 2006
Fraus 9, pracovní sešit s přílohou Přehled učiva pro ZŠ a víceletá gymnázia, 2006
Prodos, Přírodopis 9, pracovní sešit, 2004

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace , registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210